

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Akılcı İlaç Kullanımı
ve İlaç Tedarik Yönetimi Dairesi Başkanlığı

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Prof. Dr. Füsun Zeynep Akçam
Süleyman Demirel Üniversitesi
İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

- İlaçlar, hastalıkların tedavisinde kullanılan, birçok derde deva olan maddelerdir
- Ancak hastalıkları tedavi edici özelliklerinin yanında ölümlle dahi sonuçlanabilen önemli yan etkilere yol açabilmektedirler
- Bu yan etkiler, uygunsuz kullanımlarına bağlı olarak daha sıklıkla görülmektedir

- Bu gerçekten yola çıkan Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), ilaçların kullanımı sırasında gelişen istenmeyen olaylar açısından bazı önlemlerin alınması gerektiğini benimseyerek, “Akılcı İlaç Kullanımı” kavramını geliştirmiştir

Akılcı İlaç Kullanımı tanımı ilk defa 1985 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılmıştır

Conference of Experts on the Rational Use of Drugs, World Health Organization, Nairobi, Kenya, WHO/CONRAD/WP/RI, (25-29.12.1985)

Akılcı ilaç kullanımı

- Kişilerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre; **uygun ilacı, uygun süre ve dozda, en düşük fiyata ve kolayca** sağlayabilmeleri olarak tanımlanmaktadır

Sorumluluk sahibi taraflar

- Hekim
- Eczacı
- Hemşire
- Diğer sağlık personeli
- Hasta/ hasta yakını
- Üretici
- Düzenleyici Otorite
- Diğer (Medya, Akademi vb.)

Sorumluluk sahibi taraflar

- Hekim
- Eczacı
- Hemşire
- Diğer sağlık personeli
- Hasta/ hasta yakını
- Üretici
- Düzenleyici Otorite
- Diğer (Medya, Akademi vb.)

- Devlet, akılcı ilaç kullanımını, halkın sağığını ön planda tutacak şekilde bir sağık politikası olarak benimsemelidir
- Hekimler, öncelikle hastalığın teşhisini doğru koymalı, hastanın kullanmakta olduğı başka ilaç olup olmadığını sorgulamalı, alerji potansiyelini akılda tutmalı ve uygun görerek önerdikleri tedaviyi hastalarına, anlayabilecekleri şekilde anlatmalıdırlar

- Akılcı ilaç kullanımının tüm insanlar tarafından benimsenebilmesi için, temel sorumluluğu olan birey ve kurumların her birinin konuya gereken önemi vermesi gerekmektedir
- Üretimden kullanıma kadar herhangi bir basamakta aksama olması “Akılcı İlaç Kullanımı” kavramının gereğince uygulanamadığı anlamına gelmektedir

Neden akılcı kullanım?

- Ülkemizde konu ile ilgili çalışmalar, Sağlık Bakanlığı bünyesinde, yaklaşık 20 yıldır sürdürülmekte
- 2010 yılında “Akılcı İlaç Kullanımı Birimi”
- 2012 yılında da Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bünyesinde çalışmalarını sürdüren “Akılcı İlaç Kullanımı, İlaç Tedarik Yönetimi ve Tanıtım Dairesi” kurulmuştur
- İllerde koordinasyonu sağlamak amacıyla İl Sağlık Müdürlüklerinde “Akılcı İlaç Kullanımı İl Temsilcisi” bulunmaktadır
- Hastane Hizmet Kalite Standartları gereğince, hastanelerde planlama yapmak ve faaliyetlerde bulunmak amacıyla da “Akılcı İlaç Kullanımı Ekipleri” oluşturulmuştur
- Ayrıca konu hakkında farkındalığın artırılması amacıyla, gerçekleştirilmesine onay verilen bazı toplantılarda bu başlıkta sunum yapılması şart koşulmaktadır